

Socius klantenbevraging

Letterlijke weergave van focusgroep met nieuwe (burger)initiatieven

Mei 2019

Bijlage 6 bij het conclusierapport

Jo Steyaert
Partner
jo@indiville.be
+32(0)472 530941

Vragen?
Wiske Verhaest
0499 54 17 91

Vraagstelling en deelnemers

- Open vraagstelling:
 - Voor welke uitdagingen staat het werkveld van het sociaal-cultureel volwassenenwerk?
 - Wat kan de rol van het steunpunt Socius zijn in deze uitdagingen?

- Deelnemers

Philippe Liesenborghs (OpgewekTienen)

Thomas Goorden (De luchtzaak)

Victor Ghostin (Cinemaximiliaan)

Marit Ginevro (TOKO 139)

Jan Claeys (Odisee)

Wouter Hilaert (Hart boven Hard)

Pepijn Kennis (Toestand)

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: ONTSTAAN

- Vaak spontaan ontstaan om iets te DOEN
- Om iets te verbeteren in de wereld, omdat niemand anders het doet
- Rond grote thema's die zich (heel) lokaal manifesteren
 - Tekort of conflict op micro-niveau
 - Dagdagelijkse ervaringen zin geven
- Vertrekt vanuit 'teleurstelling', daarna vertaald naar een positief alternatief (een falend systeem biedt opportuniteiten)
- Vanuit onvrede met de huidige aanpak
 - Slechte ervaringen met bestaand systeem
 - Tegenkracht bieden naast bestaand systeem
 - Hoe kunnen we daar iets aan veranderen? Hoe een hand in de machine steken?
- Ook vanuit het zien van opportuniteiten
 - Mogelijkheden zien, onbenut potentieel
 - Dat een extra duw willen geven, sterker maken

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: methodieken

- Burgerbeweging
 - Politiserend werken, activisme
 - Burgerlobbyisme zonder toestemming te vragen
 - Reactie tegen het beleid, lokale beleidsvorming
 - Kleine harde actie + tragere procesmatige
 - Zoeken naar nieuwe vormen van protest
 - Zoeken naar politieke participatie, los van partijpolitiek
- Verbindingen leggen
 - Klassiek middenveld verbinden met burgers
 - Professionelen en niet-professionele verbinden
 - Koppeling maken tussen oud en nieuw
 - Open exchange van expertise en ervaringen

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: methodieken

- Vaak lokaal of grotere schaal met lokale 'afdelingen'
 - Met de buurt
 - Initiatieven nemen in eigen wijk
 - Kwetsbare groepen trachten te betrekken
- Experimenteren / doen
 - Labowerk
 - Werken met terreinkennis en expertise van burgers
- Vaak een cultureel aspect
 - Combinatie van artistiek werk en sociaal-cultureel
 - Storytelling / moviemaking
 - Aansluiting zoeken bij erfgoed/kunsten

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: thema's

- Globale thema's met lokaal effect
- Gevoel van urgentie
- Multi-issue: vb. Leegstand + creatief ondernemen + inclusie
- Gebruik van de publieke ruimte

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: financiering

- Low budget of no budget
- Zonder subsidies, zeker niet structureel gesubsidieerd
- Soms met beperkte projectsubsidies (lokaal, Europees)
- Private steun (geld of infrastructuur)
- Civic crowdfunding
- Vrije bijdrage bij lezingen, activiteiten
- Geen lidgelden
- Zoeken naar financiële of ruimtelijke hefboomen

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: relatie beleid

- Spanning, afhankelijk van aard van de actie
 - Soms goede samenwerking (vb. werken aan sociale cohesie)
 - Vaak worstelen met politiek en administratie om informatie, dialoog, medewerking
- Soms aanzien als 'keetschoppers'
- Soms strategisch 'aangepakt' worden door beleid / 'geparkeerd' worden / verantwoording moeten afleggen
- Soms moeilijk om andere organisaties of burgers mee te krijgen wanneer actie raakt aan partijpolitieke structuren, vaak vanuit angst voor de gevolgen

Kenmerkend voor de aanwezige initiatieven: organisatie

- Schaal is zeer uiteenlopend, velen zijn niet gekend
 - Groeiende communities
 - Organisaties zonder hiërarchie
 - Cosy, familiar atmosphere
-
- Vaak op eigen eiland het warm water uitvinden
 - Proberen klankbordgroepen op te zetten
 - Sociaal-ondernemersklimaat creëren

Uitdagingen: Strategie (1)

- Tussen de mazen van het net vallen
 - Nadeel van pluridisciplinair werken
 - Er zijn geen processen/procedures om met ons om te gaan
- Hoe samenwerken met (lokale) beleid?
 - Er is geen gesprek
 - Ze betrekken ons niet (vb. bij het opzetten burgerparticipatie ikv decreet lokaal bestuur)
 - Ze zijn niet pro-actief
- Hoe meer politieke ruimte krijgen (in brede zin)
 - Vb. burgerbegroting Antwerpen: goed, maar slechts beperkt budget
 - Burgerlijsten oprichten
- Hoe een loketfunctie hebben?
 - Burgers komen naar ons met allerlei vragen
 - Inspraak-kanaal maken?

Uitdagingen: Strategie (2)

- Hoe onze eigen impact inschatten en versterken?
 - Niet zozeer als verantwoording
 - Wel voor onszelf, voor interne reflectie
 - Ook om mee naar buiten te komen, ons te laten zien
- Lange termijn denken
 - Hoe bouwen aan een 5 of 10-jarenplan?
 - Hoe focus behouden?
 - Hoe relevantie blijven creëren?
- Mogen falen
 - We willen niet afgerekend worden op falen, is eigen aan ons
 - Moeten we ons fantastisch voordoen?
 - Vb. diversiteitsmeting: zijn we niet representatief?

Uitdagingen: Middelen

- Zoeken naar duurzaamheid
 - Nu sterk afhankelijk van eenmalige (project)subsidies
 - Zoeken naar structurele lange termijn funding
 - En tegelijk onafhankelijk blijven
- Zoeken naar haalbaarheid
 - Kleinere budgetten voor concrete dingen, zonder heel veel administratieve last
 - De administratieve last van lokale subsidies is erg hoog
 - We dienen niks meer in voor 10 000 EUR, dat kost veel te veel energie
- Ook ruimte is soms een issue
 - Ruimte is soms een eerste antwoord op een lokale uitdaging
 - Ruimte is bv. nodig om te kunnen opschalen

Uitdagingen: Organisatie (1)

- Werken met vrijwilligers
 - Samenwerken met vrijwilligers en (semi-)professionelen
 - Vrijwilligerspotentieel is onderbenut omdat we geen tijd/structuur hebben hiervoor
 - Diversiteitsvraagstuk: hoe afspiegeling van de samenleving zijn? Moet dat wel?
 - Onze vrijwilligers stromen ook door naar het sociaal-cultureel werk (en omgekeerd)
 - We zijn aantrekkelijk door breedte/ eigenaarschap
 - Het is intens werk/we zijn afhankelijk van korte engagementen
 - Hoe bereiken we de groep 20 tot 40-jarigen met kinderen?
- Team:
 - Steady team met de juiste competenties
 - Complementariteit in het team krijgen
 - Wanneer een professional aanwerven/ Wie?

Uitdagingen: Organisatie (2)

- Organisatie verder uitbouwen
 - Kost tijd en energie
 - Tijd hebben om opleidingen te geven
 - Tijd hebben om te delegeren
 - Ook methodieken ontwikkelen
 - Veel vragen voor lezingen, thesissen, stages, met weinig return
 - Groeien en trouw blijven aan je idealen
 - How to keep it real while growing?
 - Organisch versus projectmatig
 - Nood aan professionalisering
 - Hoe intern organiseren?
 - Werken met horizontale hiërarchie
 - Vergadermoeheid
 - Eigen draagkracht om missie te realiseren is te weinig
 - Decision-making
 - Veel administratieve rompslomp

Uitdagingen: Samenwerking

- Krachten bundelen:
 - We hebben nood aan lange termijn samenwerkingen
 - Van eiland naar atol
- Klankbord
 - We hebben/kennen weinig partners, hebben weinig klankbord
 - Reflexieve beschouwing
 - Uitwisseling met gelijkaardige initiatieven
 - Kritische inspiratie van buitenaf
- Weten met wie samen te werken
 - Wat externaliseren we wel/niet? Aan wie?
 - Waar zitten experts voor wat?

Huidige relatie met SC organisaties

- Middenveld is erg deel van het systeem
- We kennen de meeste organisaties niet
- Ze zijn er niet echt voor ons (ook niet als we er naar vragen)
- Samenwerking verloopt niet vlot
 - We voelen ons genegeerd
 - Informatie of politieke contacten worden niet vrijgeven
 - Zowel met lokale afdelingen als met Vlaamse koepels weinig contact
 - Met Vormingplus verloopt het beter
 - SCW heeft ook last van besparingen, samenwerking wordt moeilijker door werkdruk en gebrek aan middelen
- Veel expertise uit het middenveld zou nochtans relevant voor ons kunnen zijn
- We communiceren nu vaak rechtstreeks met het beleid, langs hen heen
- Hebben wij het klassieke middenveld wel nodig?

Gewenste relatie met SC organisaties

- Dialoog
 - We willen graag gehoord en gezien worden
 - In het begin zijn we nieuw en interessant, maar daarna niet meer
 - Geef tenminste antwoord op onze concrete vragen
 - Waarom komt het middenveld niet wat meer naar ons?
 - Waarom zitten we niet mee aan tafel?
- Samenwerking
 - Zou het middenveld wat van onze taken kunnen verlichten, zodat wij onze kerntaak kunnen vervullen?
 - Vb. concrete organisatie en praktische ondersteuning
 - Vb. opleidingen voor ons/namens ons geven
 - We kunnen elkaars expertise inzetten
- Samen politiseren
 - Wij vertegenwoordigen het burgerperspectief, betrek ons
 - Het middenveld zou best wat meer mogen politiseren
 - Erken ons als labo en werk met ons samen. Probeer zelf geen labo te zijn, want dat is moeilijk in jullie positie

Gewenste relatie met Socius

- Socius zou ook decretaal ondersteuning moeten kunnen bieden aan organisaties die niet Vlaamse erkend zijn of subsidies krijgen
- Socius kan
 - inzichten delen vanuit helikopterperspectief (trends, noden)
 - rond concrete noden werken i.s.m. de Wakkere Burger
 - best practices delen
 - zorgen voor dialoog en verbinding tussen het klassieke middenveld en nieuwe initiatieven
 - hun communicatiekanalen openstellen
 - doorverwijzen rond concrete noden (vb. organisatieontwikkeling)
- Kan een deel van de middelen van gesubsidieerde organisaties ook voor ons ingezet worden? Direct of indirect meer 'middelen achter de linie droppen?'
- Verandalles.be wordt erg gewaardeerd

Oproep aan Socius

- Hoe worden we verder op de hoogte gehouden?
- Wanneer jullie aan de slag gaan met de resultaten van dit onderzoek en het vertalen naar een beleidsplan en aanbod, kunnen jullie dan op cruciale momenten met ons afstemmen, zodat er echt de juiste conclusies worden getrokken en relevant aanbod ontwikkeld kan worden?